

- Overzicht thematische uitwerkingen -

1e ronde
(ketenpartners)

2e ronde
(ondernemers
+ Gemeente
Leiden)

3e ronde
(inwoners)

Identiteit en Kernkwaliteiten

Groen-blauwe structuur
Cultuurhistorie
Sociale samenhang

Regionale reflectie

NOVI
POVI
ROA
RES

Wonen en leven

Woon- en leefklimaat
Realisatie van woningen
Ontmoeting

Economie en bedrijvigheid

Uitnodigend ondernemersklimaat
Meer arbeidsplaatsen
Ontwikkeling van de kenniseconomie
Onderwijs-arbeidsmarkt

Retail, horeca en recreatie

Cultuur
Erfgoed
Toerisme
Evenementen
Recreatie
Verblijven
Ontmoeting

Bereikbaarheid

Verkeer op de juiste plek en benutten van het netwerk
Voetganger, fietser, autoverkeer, OV
Parkeren
Duurzame mobiliteit

Klimaat en energie

Energietransitie
Klimaatadaptatie
Circulaire economie
Ecologie/biodiversiteit
Groen & blauw (water)

Openbare ruimte

Groen
Speelvoorzieningen
Ruimte voor verkeer
Klimaat
Inclusie

Sociaal-maatschappelijk

Zorg
Welzijn
Onderwijs
Ontmoeting
Sport & beweging
Gezondheidsbevordering

Gezondheid, veiligheid en milieu

Veilige inrichting
Veiligheidsgevoel en preventie
Waterveiligheid
Gezondheidsbescherming
Bodem

1. Identiteit en Kernkwaliteiten

1520 (oudste
kaart met
Leiderdorp
erop)

“Tussen Zijl en Does, langs de stromen
Van de eeuwenoude Rijn
Ligt het paradijs van mijn dromen
Woonplaats van wie thuis wil zijn
Leiderdorp, nog heerlijk groen
Ouder dan Leiden, wat minder roem
Parel van Holland, stedenband
Kloppend hart tussen stad en land”

Aanvullingen

Identiteit
verbinden met
bodem en
ondergrond

Archeologie
zichtbaar
maken aan
oppervlak

Ondergrond
- Landschap

kernkwaliteiten
beknopt en
inspirerend/ en
beeldend
weergeven

Welstandsgebiede
n opnemen op
kaart: slechts 30%
heeft bepaald
welstandniveau.

Centrale en
prominente ligging
goed benutten =>
kwaliteiten van de
verschillen gezichten

Groen en
LV
structuur
verbinden

zie opmerking
bij Holland
Rijnland; zie
poster 2

Ruigkade - diverse
voormalige
Kastelen --> kan
voor "Sense of
Place-achtige"
ingrepen

**Plak hier uw
aandachtspunten**

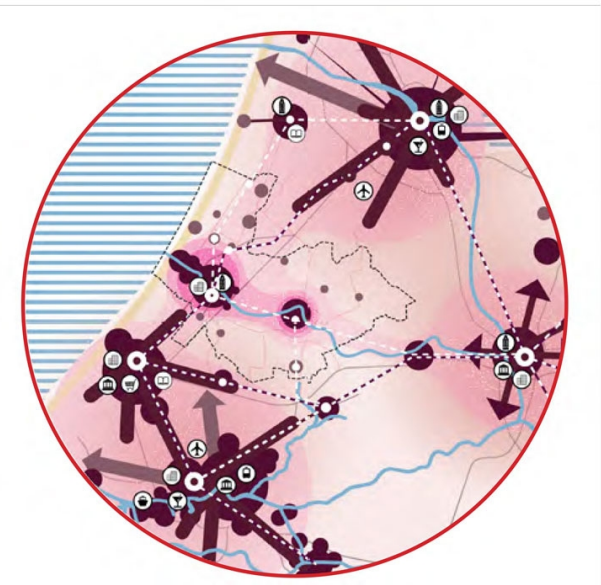
Meer
mogelijkheden
voor horeca en
evenementen

Polder
moet
behouden
blijven

Jaagpad = historische kern
kwaliteit = monument
maak er één geheel van,
herkenbaar, Gemeente kan hier
eigenaarschap tonen, nu
verschillende
bestemmingsplannen, toon hier
historische visie, niet elk wat
wils...

1. Identiteit en Kernkwaliteiten

Verbondenheid met de Randstad

- Ligging in de regio
- Fietsafstand van Leiden centraal
- Alle banen en voorzieningen Randstad binnen 45 min. rijden
- Goede busverbindingen

Groen-blaue structuur

Kans: aansluiting op groen-blaauw raamwerk van Leiden (zie omgevingvisie)

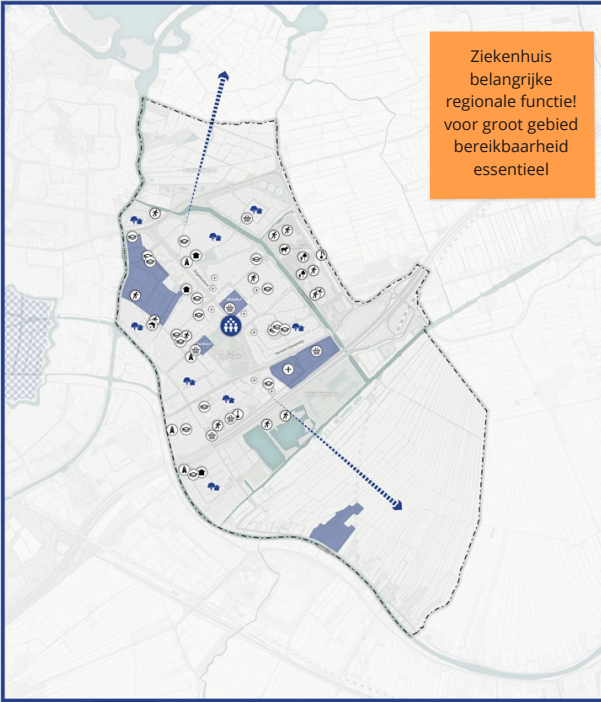
Groen diversiteit, soort boom

Kans: natuur uitbouwen

- Natuurnetwerk Nederland
- Natura2000
- Weidevogel gebied
- Stiltegebied
- Open polders
- Recreatiegebied
- Kroonjuweelen
- Does-Doerswatering-Oude Rijn en Zijl
- Netwerk van sloten/singels en groenstructuren
- Bomenlaan

Dorpse geneugten

Ziekenhuis belangrijke regionale functie! voor groot gebied bereikbaarheid essentieel!

Maatschappelijke voorzieningen:

- Winkel(centra)
- Scholen
- Buurtcentra
- Gezondheidscentra
- Gebedshuis
- Sportscentrum/vereniging
- Natuurspeeltuin, skatepark
- Manege
- Volkstuinen
- Bedrijvigheid
- Fijne woonomgeving
- Sociale initiatieven en betrokkenheid
- Nabijheid buitengebied
- Nabijheid Leiden

Cultuurhistorische waarden

Industrieel verleden (steenfabrieken e.d.) Leyton/Leyta (historische naam 6e /8e eeuw)

Oude kastelen

- Historische molens
- Historische bruggen
- Rijksmonumenten
- Historische kern
- Historische lint langs Oude Rijn
- Historische kerk
- Oude lijnen in het landschap - dijken, wegen en sloten (1850)
- Landschappelijk groen erfgoed (boskernen, houtwallen en heggen)
- Romeinse Limes
- Historische vaarweg
- Jaagpad
- Blokverkeveling, Boterhuispolder

2. Regionale reflectie

1e ronde
(ketenpartners)

2e ronde
(ondernemers
+ Gemeente
Leiden)

3e ronde
(inwoners)

Nationaal

Samen
regionaal
op blijven
trekken :)

Provinciaal

Holland-Rijnland

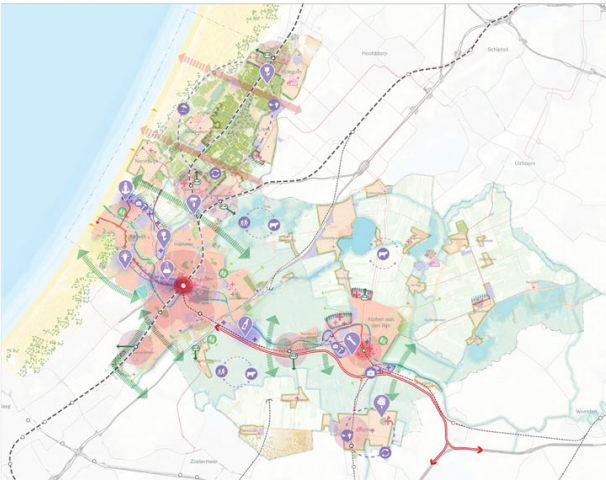
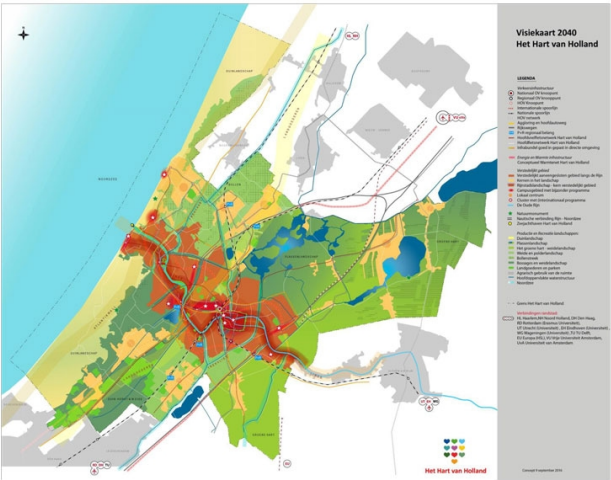
Plak hier uw
aandachtspunten

Nut (recreatief,
economisch)
potenties uit
Hollandse Plassen
en waterstructuur
Leiderdorp

Idem Oude
Rijn/Limes + ook
voor poster
groen blauwe
structuur

Bestuurlijke oriëntatie
voor grote
aandachtspunten/opga-
ven (bijvoorbeeld
energie transitie, OV) -
oppakken met
buurgemeente/regio

Bestuurlijke 'rafelranden' -
afstemming nodig langs
grenzen - actief
insteken/oppakken vanuit
Gemeente Leiderdorp:
Stem af met je buur-
gemeente

3. Wonen en leven

1e ronde
(ketenpartners)

2e ronde
(ondernemers
+ Gemeente
Leiden)

3e ronde
(inwoners)

Legenda

- Centra
- Transformatiezones benutten om bestaande wijken te besparen van nieuwe ontwikkelingen (bouwen/verdichting binnen de bebouwde kom)
- Polders open en toegankelijk houden (niet bouwen)
- Uitzoeken wat voor woningen en voor wie
- Doorstroming op de woningmarkt stimuleren
- Karakter van Oude Dorp en lint behouden en versterken
- Aandacht voor de Leiderdorps maat en schaal (geldt voor heel Leiderdorp; zie ook Visie op Bouwhoogtes)
- Wijk met relatief veel ouderen (>25% 65+)
- Op peil houden van leefomgeving en voorzieningen in de diverse woonbuurten

Kansen

Klimaat
adaptief
bouwen

Functiemenging:
woon/werk is
positief. Mensen
laten sneller de auto
staan. Stimuleert
actief vervoer
(wandelen in pauze)

risico
klimaat
buien is
groot

hittestress
voorkom te veel
opwarming van
gebouwen in de
zomer

wonen op hoogbelaste
locaties. Zorg voor een
stille aangename zijde
+ goede luchtkwaliteit
aan de aangename
zijde

let bij functie
menging
(woon/werk)
op geluidshinder
geurhinder
lichthinder

irt LRN Engelandaal
verkeersluwer maken

ambitie t.a.v.
leefkwaliteit uitspreken
eut. gebiedsgericht. Evt.
gebiedsgericht

meer gestapelde
bouw (om groene
omgeving te sparen)

óók voor lichte
industrie!

Corporatie
mag weer iets
meer, biedt
kansen voor
middenhuur

natuurinclusief
bouwen ivm:
- leefbaarheid
- biodiversiteit
b.v. groenegevels/
verticale tuinen)

transformatie
van kantoren
is duur, zeker
voor sociale
woningbouw

Nieuwbouw koop
appartementen
ouderen
in zelfde prijsklasse
als bestaande
woningen van
ouderen

kijk naar
mogelijkheden
voor goede mix
sociaal -
middenduur -
duur

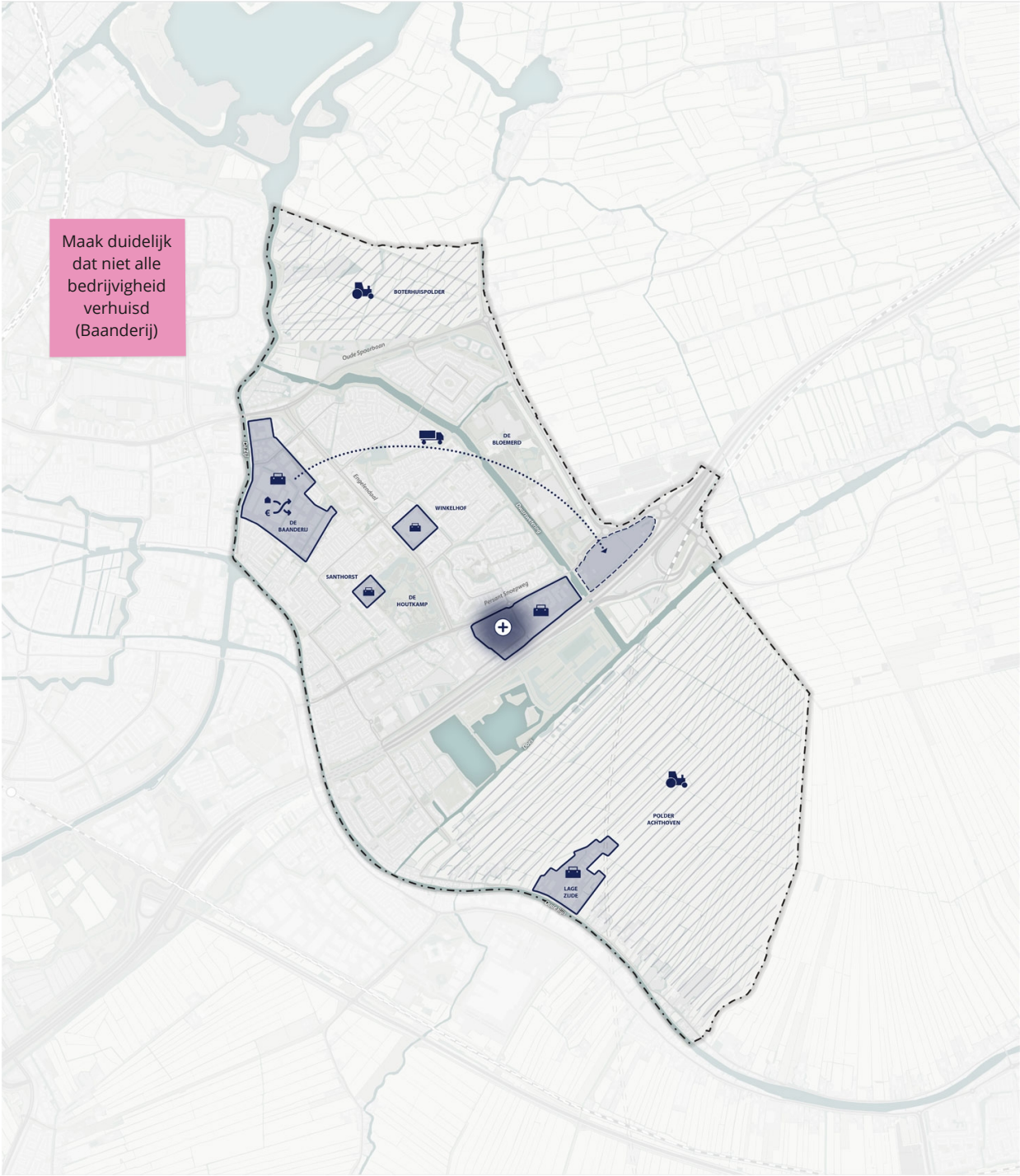
Stimuleer
winkels in
het oude
dorp

plak hier uw
richtlijnen

Oude Dorp
+ Oranjewijk heeft ook
sterke vergrijzing -
aanduiding aanpassen (of
beargumenteren welke
criteria daarvoor
gehanteerd worden niet)

Stukje
steenfabriek langs
does (industriële
erfgoed - status?)

€ 4. Economie en bedrijvigheid

Legenda

- Ruimte houden voor bedrijvigheid en werkgelegenheid
- Funciemenging
- Gebruik maken van IKEA-terrein voor verplaatste (zware) bedrijven uit De Baanderij
- Kans om zorg-/gezondheidssector te versterken/thematiseren economie
- Toekomstbestendige landbouw

Kansen

- wat wil Leiderdorp voor de regio betekenen?
- vooral Regionaal veel minder lokaal

- Baanderij op IKEA
- "City Marketeer"
 - rol vanuit de gemeente
 - Leiderdorp - op de kaart zetten

- Geen Kantoren op Woon
- aantal zelfstandig ondernemers bij Winkelhof boven gemiddeld - vaak franchisers (75% - nationaal 25% MKB)

Zorgen

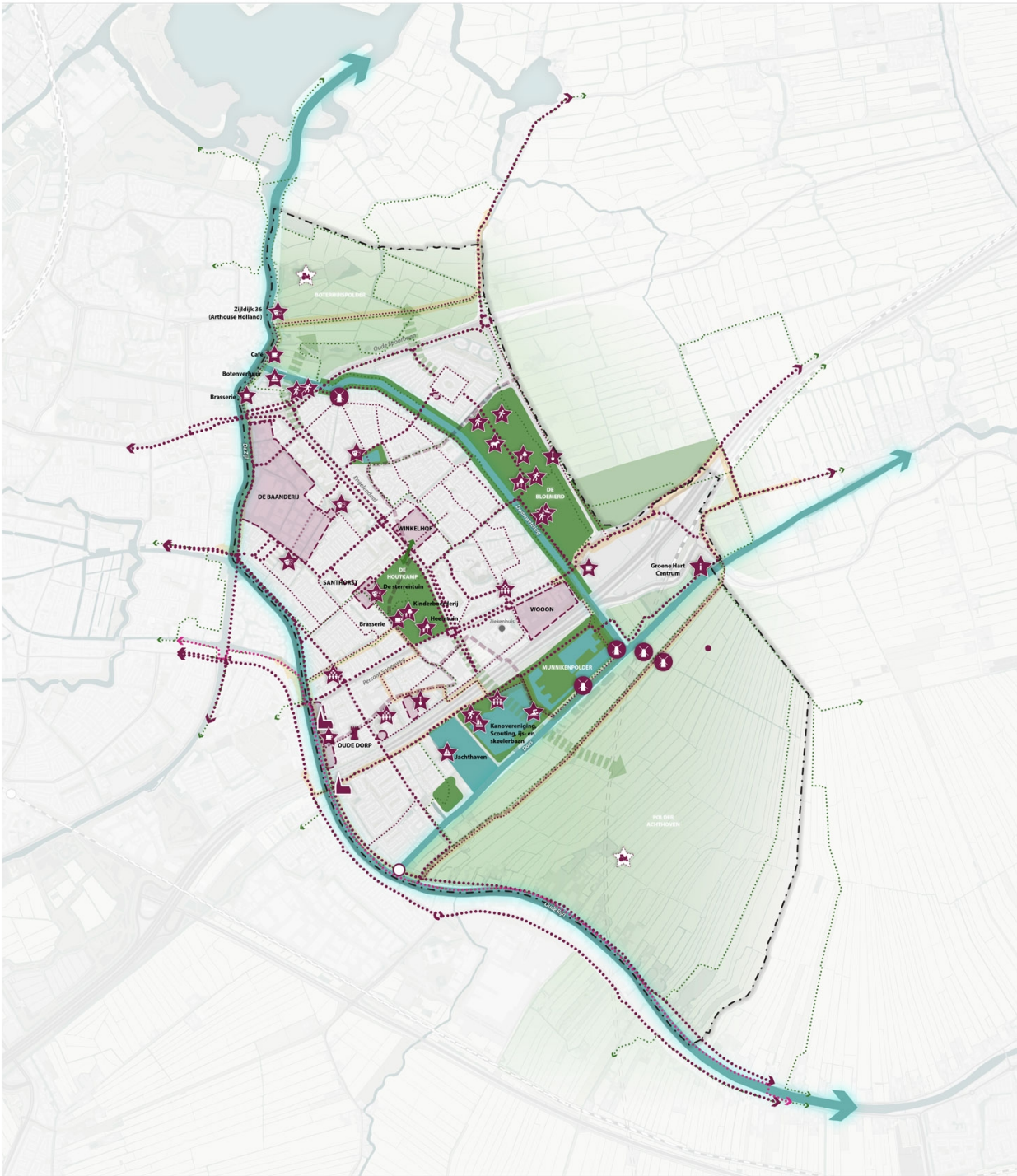
- Relatie bedrijvigheid en wonen
 - welk type bedrijvigheid wil gemeente
 - welke milieuruimte wil je bedrijvigheid geven
- Winkelhof/Baanderij ligt in wateroverlast zone (klimaatatlas)

- Locatie in A4 zone
- Locatie in A4 zone Geen kantoor, maar functies uit Baanderij!
- Momenteel Geen leegstand op Woon

- Zorg: wonen op Woon --> P-druk
- Levendig leisure!

Plak hier aandachtspunten

5. Retail, horeca en recreatie

Legenda

- Winkel/retail/horeca cluster
(Recreatieve) bestemming/trekpleister:

 - Toeristisch knooppunt
 - Horeca
 - Sportscentrum/vereniging
 - Natuurspeeltuin, skatepark, kinderboerderij, tuin
 - Recreatief zwemstrand
 - Manege
 - Volkstuinen
 - Watersports
 - Cultuur/kunst/ontmoeting
 - Vereniging
 - Mogelijkheden (neven)activiteit van agrariërs

 Recreatiegebied

 Recreatie in omringende polders goed bereikbaar maken

 Relatie met historische watergangen versterken/herstellen

 Hoofdnet fiets

 Andere recreatieve fietsroute

 Historische jaagpad (traject Leiden-Utrecht)

 Wandelroute

 Belevingsroute Leidse Ommelanden

Erfgoed beleefbaar maken:

 Historische lijnen/dijken

 Historische molens

 Historische brug

 Historische kern

Kansen

zoeken
naar
logische
routes

meer uitnutten
economische en
recreatieve
potentie
Hollandse Plassen

blauwalg -
risico op
zwemwater
locatie

Wat te doen met activiteiten waar bal
(Besluit activiteiten leefomgeving? --> widschat?) geen regels
er voor stelt? o.a. geur, port, horeca, licht, etc.

Rookvrije terrassen?!

**Plak hier uw
aandachtspunten**

Naar buiten
keren aan plein
kant (Winkelhof)
avondhoreca
toevoegen

Kunst in de openbare ruimte op historische plaatsen

- meer...
- ... zorg
- ... recreatie
- ... horeca

+/- 25% v.d.
retailmeters
zal
verdwijnen

hang jeugd
overlast
(kebab shop)
overdag ook in
parkeergarage

Leiderdorp
Museum
(Vronkenlaan
46) toevoegen
bij recreatie

Muziektent
in de
Houtkamp

P Aandachtspunten parkeren

☐ Gebiedsontsluitingsweg opheffen (gebiedsvisie Baanderrij)

Kansen

Tussen kernen
veilige, groene
(e)fiets en ov
verbindingen

Zorgen

Verbetering
langzaamverkeer,
fietsverkeer,
snelfietsroutes

Willen gratis parkeren
houden (Winkelhof)
handhaving van
betaald parkeren?
samen met gemeente
optrekken

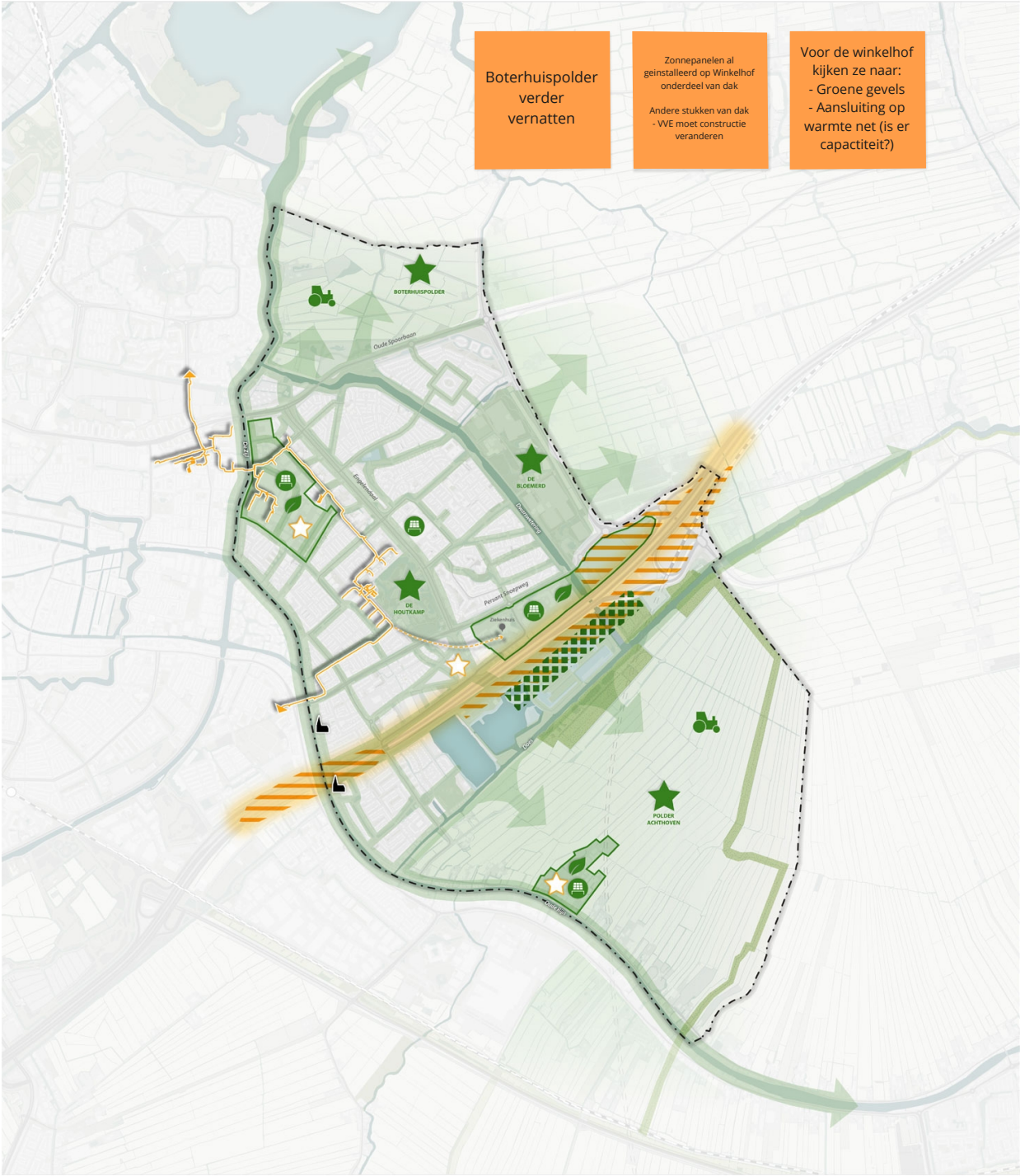
In oude dorp,
fietspaden
fietsruimte op
het straat vlak

Verbeteren
bus
verbindingen
direct naar CS
Leiden

Plak hier uw aandachtspunten

7. Klimaat, natuur en energie

- 1e ronde
(ketenpartners)
- 2e ronde
(ondernemers
+ Gemeente
Leiden)
- 3e ronde
(inwoners)

Legenda

- Vergroening/klimaatbestendig maken bij transformatie
- Robuust groen-blauwe (ecologische) structuur: voortbouwen op de Gemeentelijke Ecologische Hoofdstructuur (GEHS)
- Natuurnetwerk Nederland
- GEHS Kerngebieden
- Gebruik van ruimte op en langs de A4 voor innovatieve initiaties op het gebied van duurzaamheid en energievoorziening
- RES zoekgebied grootschalig opwekking zonneenergie (RES 1.0 april 2021)
- RES zoekgebied wind (RES 1.0 april 2021)
- Aansluiting op bestaande warmtenet bij nieuwe ontwikkelingen:
 - Bestaande warmtenet
 - Mogelijke aansluiting (indicatief)
- Gebruik maken van grote dak oppervlakten voor duurzame energieopwek
- Rol in circulaire economie? Bijvoorbeeld recycling van materialen (Milieustraat, Baanderij en Lage Zijde)
- Toekomstbestendige landbouw

Kansen

Water & bodem
- systeem
In balans/leidend?

- ondergrond (Oeverwal)
- klimaat
- groen
- type groen

+ poster bodem ondergrond

Moet lokaal oplossen (kijk naar klimaat atlas voor waar) alleen grootschalig technische oplossingen (gemalen etc.) niet genoeg

Risico klimaat buien is groot

Kansen voor aquathermie - als energie opslag, noodzaak voor isoleren

natuur inclusief bouwen

meer klimaat adaptieve maatregelen in openbare ruimte

Energietransitie i.r.t veiligheid (o.a. opslag)

Zoveel mogelijk zonneenergie op daken van (nieuwe) bedrijfspanden (te beginnen op voormalig IKEA terrein)

Natuur rond Leiderdorp versterken/uitbreiden
b.v. Munnikpolder (MP) is toenemend van belang voor natuur

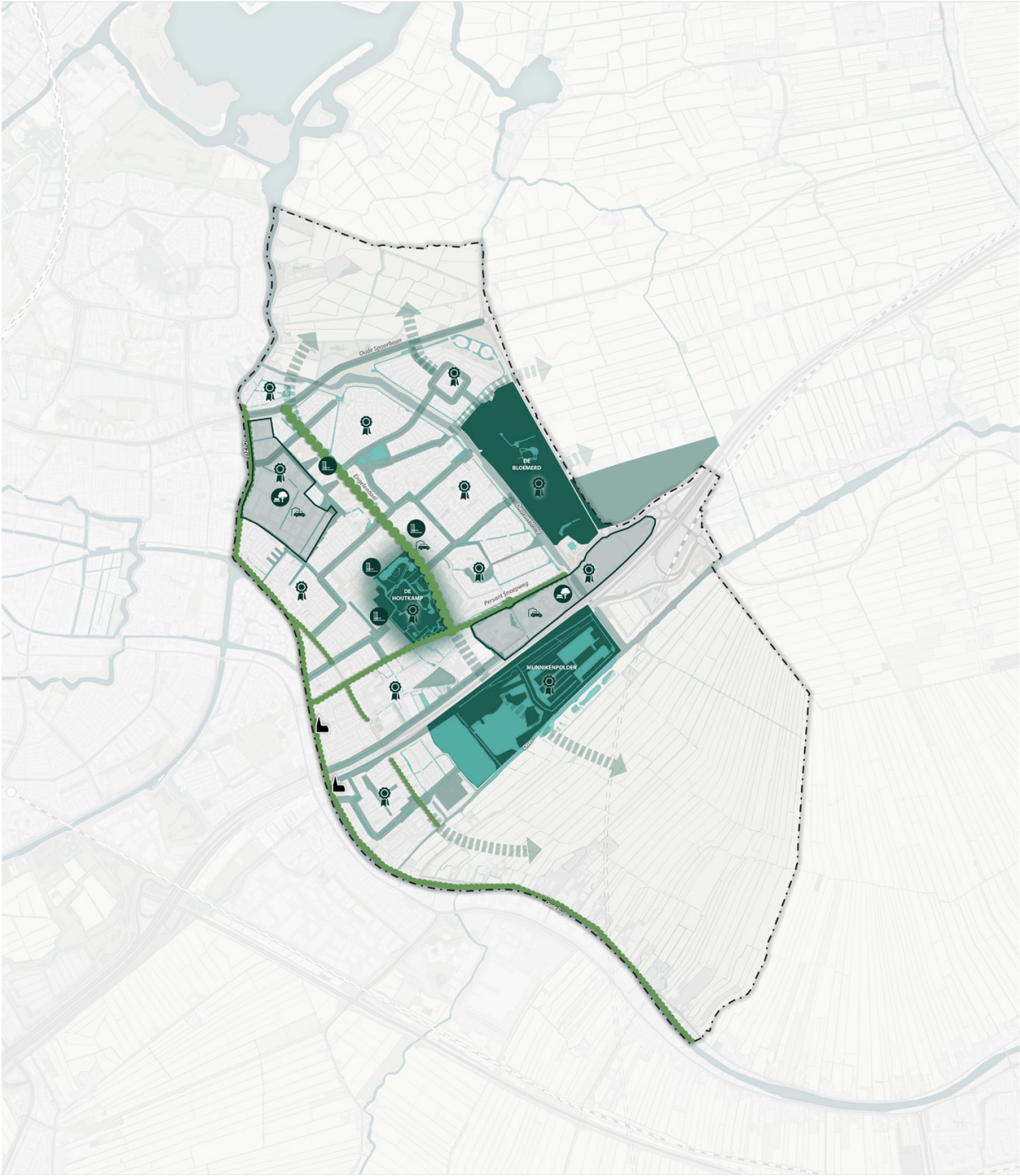
Plak hier uw aandachtspunten

Windmolens MP? wenselijk???
Neen

Meer 'Lei' bomen onder houden door bewoners

8. Openbare ruimte

Legenda

- Gastvrije openbare ruimtes met plek voor water, groen, ontmoeting, spelen (en parkeren?); versterken van hoofdgroenstructuur (ruggengraat langs Engelendaal en groene ribben)
- Extra aandacht voor verbindende openbare ruimte in nieuwe (her)ontwikkelingen
- Gesloten plinten aan de openbare ruimte omvormen tot actieve, transparante ruimtes
- Parkeren op eigen terrein bij nieuwe ontwikkelingen
- Richten op kwaliteit van openbare ruimte (niet kwantiteit)
- Relatie met de polders verbeteren
- Houtkamp als identiteitsdrager (verbeteren van entrees en routes, natuur-, beleving- en gebruikswaarde versterken)
- Extra aandacht voor waardevolle en structuurversterkende bomen

Kansen

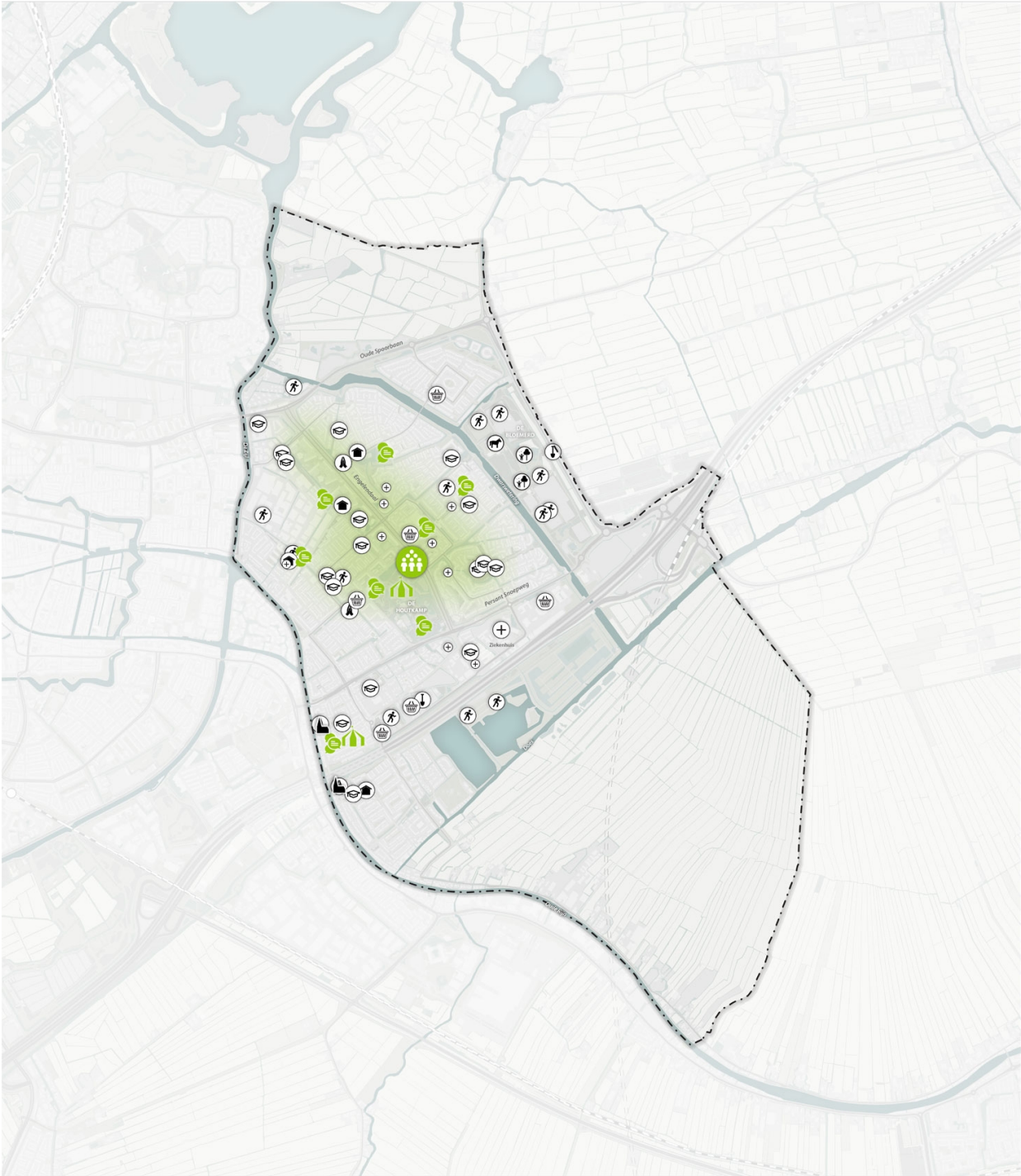
- Archeologie (en daarmee identiteit) zichtbaar maken voor publiek
- leefomgeving draagt bij aan gezond gewicht
- kinderen groeien in rookvrije omgeving op www.rookvrijegenatie.nl (inspiratie, tools)
- meer klimaat adaptieve maatregelen in bestaand openbaar gebied (niet alleen bij transformatie) zie ook poster 7
- heb aandacht voor zowel de positieve als negatieve aspecten van meer groen/water in de omgeving

Zorgen

parkeren onder gestapelde bouw

Plak hier uw aandachtspunten

9. Sociaal-maatschappelijk

Legenda

- Voorzieningen afstemmen op bevolkingsontwikkeling (vergrijzing, verjonging). Huidige voorzieningen:
- Winkel(centra)
 - Scholen
 - Buurtcentra
 - Gezondheidscentra
 - Gebedshuis
 - Sportscentrum/vereniging
 - Natuurspeeltuin, skatepark
 - Manege
 - Volkstuinen
- Aanpakken sociaal-maatschappelijk gezondheidsproblemen (bijv. dementie, fysiek en geestelijk gezondheid) - wijkgerichte aanpak (bron: verschillende data van WoonZorgwijzer)
- Actieve vrijwilligers en een sterk verenigingsleven stimuleren
- Evenementen in het dorpshart
- Ruimte voor ontmoeting

Kansen

Stevenshof - voorbeeld vitaal
www.stevenshofvitaal.nl

Actieve vrijwilligers
 - Zijlkwartier
 - Leythenrode
 - Alrijne Ziekenhuis
 - Dorpskerk
 - Gereformeerde kerk
 - Gebouw Irene

Zorgen

voldoende arbeidspotentieel voor de zorg, onderwijs, veiligheid. Aantal werkenden neemt af.

Plak hier uw aandachtspunten

Dorpsplein

Wat het dorps maakt: elkaar groeten op straat

Meer levendigheid bij Winkelhof/ Houtkamp (evenementen terrein op braakliggende grond naast Winkelhof? Kermis, circus? nu maar 2x per jaar)

10. Gezondheid, veiligheid en milieu

1e ronde
(ketenpartners)

2e ronde
(ondernemers
+ Gemeente
Leiden)

3e ronde
(inwoners)

Legenda

- ⚠ Bodemverontreiniging (de Baanderij)
- 🚰 LPG-station
- 🏠 Milieuzones bij bestaande bedrijventerreinen (Lage Zijde, Baanderij, Doeslaan-Doeswerf)
- 🌫 Milieugezondheidsrisico (invloed van geluid en luchtverontreiniging op de gezondheid; RIVM, 2016)
- ➡ Aandachtspunt luchtkwaliteit (fijnstof) langs A4
- 🌿 Openbare ruimte met hoge onderhoudsniveau en gebruiksmogelijkheden dat bijdraagt aan een gevoel van sociale veiligheid
- 🏠 Gesloten plinten aan de openbare ruimte omvormen tot actieve, transparante ruimtes
- 📡 Leidingstroken
 - CO2 leiding
 - Aardgasleiding
 - Hoogspanningskabels (bovengronds)

Kansen

- Openbare ruimte dat uitnodigt tot beweging - gezondheid
- neem de "ervaren gezondheid" cijfers mee, ook per wijk: www.geengezonder.nl info: ggghm.nl
- google: kernwaarden gezonde leefomgeving (ggdghor) - bevat 10 gezondheidskundige principes die idealiter in de visie komen te staan
- houd overlastgevende industriële bedrijven op afstand van woningen, scholen, etc. (en andersom)
- Geen gevoelige bestemmingen (wonen) bij de A4 of langs een drukke weg (10.000 MVT per etmaal)
- Naaste sociale veiligheid ook fysieke (externe) veiligheid benoemen in ambities
- Ervaren hittestress (collega Leiderdorp: Sonja Hoedjes) + Diabetes (beweegvriendelijke omgeving) - ongevallen ouderen (toegankelijk op straat, kwaliteit fietspaden)
- geldig, licht en andere milieu-thema's genereren ideeën voor wonen
- Zorg voor een goede bodemkwaliteit - wonen met tuin - speellocaties - moestuinen gebruik de gezondheidskundige waarden voor lood in bodem

- Sociale opgave woningen: Met name voor jong en oud
- Belemmering bestaande woningen met privaatrecht met gemeente als partner
- ouderen woningen + aanleunwoning in combinatie met jongeren
- verkeers-veiligheid
- Handhaving opgestelde regels
- luchtvervuiling bijvoorbeeld houtkachels
- stimuleer onttogen van de "achter" tuinen, de privé tuinen
- wonen: scholen versus huizen gezond (milieuregels voor woningen bouwen moet hetzelfde zijn als voor scholen)
- milieu vuurwerkverbod
- oversteekplaats Kastanjelaan zebra weghalen, verplaatsen naar Acialaan
- bereikbaarheid via bijvoorbeeld bruggen, bepaalde tijden open
- duidelijkheid verkeersborden - 30km/hr
- Persant Snoepweg - bomen weg voor scherm